

Handläggare
Sofie Pandis Iveroth
08-508 266 66

Till
Exploateringsnämnden
2017-09-21

Förslag till klimatfärdplan 2050 för Stockholms region. Svar på remiss

Förslag till beslut

1. Anse remissen besvarad med detta tjänsteutlåtande.
2. Beslutet förklaras omedelbart justerat.

Håkan Falk
Förvaltningschef

Göran Carlberg
Avdelningschef

Anders Johnson
Enhetschef

Sammanfattning

Tillväxt- och regionplaneförvaltningen har för Stockholms läns landstings räkning skickat ut ett förslag på klimatfärdplan 2050 för Stockholms region på remiss. Färdplanen är tänkt att vägleda och stärka genomförandet av länets samlade klimatarbete mot netto-noll-utsläpp år 2045 och bidra till den regionala utvecklingsplanen RUF5 2050.

Exploateringskontoret ser positivt på förslaget, men efterlyser en ökad tydlighet i färdplanen med avseende på prioritering mellan olika vägval och ansatser, ansvariga aktörer och tidsplaner. Kontoret konstaterar även att lokala producenter av mat och lokal turistnäring saknas som viktiga aktörer för att minska utsläpp.

Exploateringskontoret
Miljö och teknik

Fleminggatan 4
Box 8189
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 266 66
Växel 08-508 276 00
exploateringskontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
stockholm.se

Exploateringsnämnden kan bidra till genomförandet av färdplanen bl.a. genom att ställa krav vid markanvisning och överenskommelse om exploatering, vidareutveckla logistiken för mellanlagring av massor samt genom att verka för att behov av lokal energiproduktion och energilagring tillgodoses i den tidiga planeringen av nya stadsutvecklingsområden.

Remissen

Det pågår just nu en utställning av den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen, RUF5 2050. Parallellt med detta har tillväxt- och regionplaneförvaltningen skickat förslag på klimatfärdplan 2050 för Stockholms region, diarienummer TRN 2016-0082, på bred remiss under perioden 27 juni – 2 oktober 2017. Kommunstyrelsen har översänt remissen till exploateringsnämnden för svar senast den 22 september 2017.

Klimatfärdplan 2050 är en strategisk och vägledande handlingsplan för länets energi- och klimatarbete kopplad till genomförandet av RUF5 2050. Färdplanen har status som planeringsunderlag enligt plan- och bygglagen 7 kap 5§ vilket innebär att kommunerna och statliga myndigheter ska använda sig av färdplanen som underlag i sin planering.

Målet för färdplanen är att skapa den struktur som krävs för att samordna och regionalisera nationella, lokala och enskilda satsningar med sikte på våra gemensamma klimatutmaningar. Något som kräver långsiktighet och helhetsperspektiv.

Det är tillväxt- och regionplaneförvaltningen och länets miljö- och samhällsbyggnadsråd som ansvarar för arbetet med att ta fram färdplanen i samverkan med en regional arbetsgrupp. Efter remiss och justering ska landstingsfullmäktige fatta beslut 2018.

Frågor som tillväxt- och regionplaneförvaltningen önskar få svar på:

1. Är utsläppsbanorna och de tillhörande förslagen till regionala vägval rimliga och genomförbara?
2. Saknas viktiga vägval, verktyg och aktörer?
3. Är de sju utpekade regionala omställningsinsatserna lämpliga eller bör andra åtgärder föredras?
4. Hur kan ni som regional aktör bidra till genomförandet?

Exploateringskontorets synpunkter

Exploateringskontoret ser positivt på tillväxt- och regionplanförvaltningens förslag till Klimatfärdplan 2050. Att skapa en struktur för samordning av nationella, lokala och enskilda satsningar med sikte på våra gemensamma klimatutmaningar är en förutsättning för att nå framgång.

Nedan redovisas kontorets svar på tillväxt- och regionplanförvaltningens frågor:

1. Är utsläppsbanorna och de tillhörande förslagen till regionala vägval rimliga och genomförbara?

De centrala utsläppsbanorna omnämns men ingenstans ställs de mot varandra. Alla är viktiga men ansatser kopplad till några av dem kan ha påverkan på andra (sk synergieffekter) vilken ibland kan ge större effekt än om man adresserar alla utsläppsbanor samtidigt. Att adressera alla omnämnda utsläppsbanor på en och samma gång och samordna ansatserna nationellt, regionalt och lokalt kan komma att bli mindre verkningsfullt än om tydligare prioritering görs. Stöd i prioritering av ansatser och mer tydligt utpekade ansvariga aktörer skulle bidra till den struktur som färdplanen vill skapa för att samordna och regionalisera nationella, lokala och enskilda satsningar med sikte på våra gemensamma klimatutmaningar. Detta bör även göras utefter en tidslinje där det framgår när i tid olika etappmål ska ha uppnåtts.

2. Saknas viktiga vägval, verktyg och aktörer?

Gällande länets globala klimatavtryck omnämns resande och konsumtion som stora bidrag till regionens klimatutsläpp. Härefter omnämns dock inte våra lokala producenter av mat och även utvecklingen av lokal turistnäring som möjliga sätt att minska dessa utsläpp. Våra regionala bönder behöver stöd för att bidra till minskade klimatutsläpp liksom den lokala turistnäringen.

Vidare behöver offentliga aktörer ha en tightare dialog och samverka med övriga aktörer i samhället (privata aktörer, medborgare och utbildningssäten). Ett verktyg för detta är utveckling/vidareutveckling av neutrala mötesplatser där samtliga aktörer kan mötas för att prata hållbarhet och gemensamt finna lösningar på komplexa samhällsutmaningar.

3. Är de sju utpekade regionala omställningsinsatserna lämpliga eller bör andra åtgärder föredras?

Insatser avseende lokal produktion av mat och andra varor samt för utveckling av regional turism saknas, se även text under punkt ovan.

4. Hur kan ni som regional aktör bidra till genomförandet?

Exploateringsnämnden kan ställa krav och följa upp i enlighet med ställda krav, vid markanvisning och överenskommelse om exploatering. Vidare kan exploateringsnämnden arbeta för en omställning inom transportsektorn genom kravställning och uppföljning vid byggande på allmän platsmark.

Gällande hantering/transport av massor och varor kan exploateringsnämnden bidra genom vidareutveckling av logistik för mellanlagring och lokal hantering i syfte att minska antalet transporter.

Avseende lokal energiproduktion och energilagring kan exploateringsnämnden i dialog med stadsbyggnadsnämnden arbeta för att dessa behov tillgodoses i den tidiga planeringen av nya stadsutvecklingsområden.

Nedan delger vi några ytterligare kommentarer på klimatfärdplan 2050:

1. På sida 10 stycke 1 bör förtydligas att produktionen kan ha flyttats till andra delar av landet/världen vilket gör att koldioxidutsläppen enbart förflyttats från en region till en annan och egentligen inte minskat/ersatts av tjänster. Detta är i sig kopplat till våra stora utsläpp kopplade till transportsektorn.
2. Regionens indirekta utsläpp bör synliggöras i relation till de direkta i figur 4 sid 12. En visualisering av storleken på direkta och indirekta utsläpp är viktiga för förståelsen för digniteten av vår klimatpåverkan kopplad till transporter och konsumtion.
3. På sida 13 finns figur 5 Vikten av att se Stockholms läns framtida utveckling som grön och positiv. Det är oklart vad man vill säga med denna figur och hur den kopplar

till texten. Kopplingar mellan text och figurer är oklar på flera ställen i texten.

Slut

Bilagor

1. Förslag på klimatfärdplan 2050 för Stockholms region.
<http://www.rufs.se/publikationer/2017/forslag-till-klimatfardplan-2050/>